

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİ**

FƏNN SİLLABUSU

“Təsdiq edirəm”

Əmək və ekologiya hüququ kafedrasının müdürü

Prof. A.M.Qasimov

“ _____ ” yanvar 2015 -ci il

Kafedra: Əmək və ekologiya hüququ

Fakültə: Hüquq

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Sosial təminat hüququ

Tədris yükü (saat) cəmi: 45 saat (mühazirə - 30 saat, seminar – 15 saat)

Tədris ili 2014/2015, semestr-BYI, şöbə-əyani, bölmə - azərbaycan, məşğələ qrup 1418 a

Kredit sayı - 3 кредит

II. Əliyev Mayis Nəbi oğlu, hüquq üzrə elmlər doktoru, professor

III. Məsləhət günləri və saatları: 1I gün saat 12-00 – 14-00

E-mail ünvanı: aliyev.mayis@mail.ru

İş telefonu: 0125387432

Tələb olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas:

1.Əliyev M.N. Sosial təminat hüququ: Dərslik. Bakı: Adiloğlu, 2007

2.Qasımov A.M., Əliyev M.N. Azərbaycan Pecpublikasının pensiya hüququ: Dərs vəsaiti. Bakı: Digesta, 2001.

3. Əliyev M.N. Sosial xidmət sosial təminat hüququnun institutu kimi. Dərs vəsaiti. Bakı: Təknur, 2008

Əlavə:

- İsmayılov İ.İ., Mürşüdov R.İ. Sosial təminat hüququ və onun tətbiqi problemləri. Bakı: Qanun, 2001
Kərimov D.F. Ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyaları. Bakı: Təknur, 2009
Əliyev M. N. Yaşa görə pensiyalar: müasir vəziyyəti, hüquqi problemləri, inkişaf perspektivləri. Bakı: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2003
Əliyev M.N., Mürşüdov R.İ. «Sosial müavinətlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun elmi və praktiki kommentariyası. Bakı: İləy, 2008
Mürşüdov R.İ. Yaşa görə əmək pensiyaları. Bakı: Təknur, 2007
Mürşüdov Ü.İ. Sosial müavinət və təqaüdlərin hüquqi tənzimi. Bakı: Avropa, 2013

IV. Fənnin təsviri və məqsədi:

(Fənn haqqında qısa məlumat, onunla şərtləşən fənlər (bilavasitə bağlı olan/uyğun gələn), fənnin tədrisinin məqsədləri. Bu fənni öyrənməklə tələbələrin nəyi biləcəkləri, nəyə nail olacaqları və hansı vərdişlərə yiyələnəcəkləri qeyd edilir)

Kursun qısa təsviri: Sosial təminat hüququ ümumi hüquq sistemində müstəqil sahə kimi ötən əsrin ortalarında formallaşmışdır. Hələ XX əsrin 70-ci illərinin sonu, 80-ci illərinin əvvəllərində sosial təminat hüququnun anlayışı, predmeti və hüquqi tənzimətə metodu barəsində elmi diskusiyalar aparılırdı. Müasir dövrdə isə bu sahənin tam mənada fəaliyyət göstərməsi artıq reallıqdır və bu hüquq sahəsinin müstəqil bir hüquq sahəsi kimi qəbul edilməsi məsələsi alımlar arasında heç bir mübahisə yaratır. Sosial təminat hüququ hər bir kəsə şamil edilən hüquqdur. O, hər bir şəxsi doğulduğu andan həyatının axırına kimi müşayət edir, çünki sosial təminat sahəsində hüquq münasibətlərinin yaranması əsasını insanın doğulması, onun ölümü, xəstəliyi, qocalığı, işsizliyi, sosial yardımə ehtiyacı və s. təşkil edir. Sosial təminat hüququ müstəqil hüquq sahəsi olub sosial təminat sistemi üzrə pul ödəmələri (pensiya, sosial müavinət, sosial yardım, təqaüd və s.) və natural növlərin (sosial xidmət, tibbi yardım, dərman yardımı və s.) münasibətləri tənzimləyir. O, əmək hüququ, inzibati hüquq, konstitusiya hüququ sahələri ilə bilavasitə bağlıdır. Bu fənnin tədrisinin məqsədi kimi sosial təminat hüququ ilə bağlı nəzəri müddəələrin, əsasən də Azərbaycan Respublikasının sosial təminat qanunvericiliyinin öyrənilməsi çıxış edir. Bütövlükdə bu sahənin normalarını hər bir şəxs, daha çox isə hüquqşunaslar ətraflı və dərindən bilməlidirlər. Bunları bilmək insana ünvanlanmış sosial müdafiədən vaxtında və tam istifadə etməyə, zərurət yarandıqda isə – öz hüquqlarını düzgün müdafiə etməyə imkan verir. Hər bir müəssisənin, idarənin, təşkilatın hüquqi xidməti sosial təminat hüquq normalarını kompleks şəkiildə mənimşəməlidir. Sosial təminat hüququ fənnini öyrənməklə tələbələr AR-nın sosial təminat sahəsində qanunvericiliyini (pensiya, müavinət, tibbi yardım, sosial xidmət, sosial yardım və s.) biləcəklər, pozulmuş sosial təminat hüquqlarının bərpasına nail olacaqlar və sosial təminat hüquq normalarını tətbiq etmək vərdişlərinə yiyələnəcəklər.

«Sosial təminat щцгугу» фянни цзя тядрис программынын мәнимсиялмаси просесинде тялябяляр

Малик олмалыдыры

- щцгуг елмляри системинде «Sosial təminat щцгугу» фяннинин rolу щаггында;
- норматив-щцгуги актларын тятбиги вя тяфсири гайдасы щаггында тясяввирляр;

Билмиялидир: «Sosial сыъорта щаггында», «Ямяк пенсийалары щаггында», «Sosial мцавинялтар щаггында», «Тибби сыъорта щаггында» вя с. Azərbaycan Respublikasynyн Ганунларынын нормаларыны.

б) Sosial təminat ганунвериъилийинин тятбиги илия ялагядар олан диэяр норматив-щцгуги актлары.

Баъармалыдыры:

- гануллары вя диэяр норматив-щцгуги актлары тяфсир вя тятбиг етмий;
 - фактлары вя щаллары щцгуги ъяштдян дцзэн тювсцф етмий.
- ъ) щцгуги характерли сянядляри щазырламаы, ихтисаслы щцгуги мяслящтляр вя ряйляр вермий.

ч) ганунауйын олараг щүгүги гярарлар гябул етмайи вя диэяр щүгүги шярякятляри щайата кечирмайи.

Мянимсиямлидир: а) Азярбайъан Республикасынын социал тяминат ганунвериъилийинде истифада олунан терминлари вя ясас алайышлары.

V. Fənnin təqvim planı:

Həftələr	Mövzunun adı və qısa icmali	Müha zirə	Məşğ ələ	Saat	Tarix
	<p>Mövzu № 2. Sosial təminat hüququnun anlayışı, predmeti, metodu və sistemi</p> <p>Qısa icmali: Щүгүгүн мцстягил сашяси кими социал тяминат щүгүгүнун алайышы. Илк нюбядя социал тяминат щүгүгүнун мцстягил щүгүг сашяси кими характеристик яламятляри изаш едилir. Она социал сыворта вя социал тяминат гайдасында пул юдямялярини, тибби вя дярман йардымыны, ганунвериъиликля мцяйян едилмиш гайдада вя нормада социал хидмят, йахуд социал эцзяштляри сялашчийятли органларын ящалийя тягдим етмаси йолу илия цумуи дахили мяцсулун бюлцшдирцлмаси цзя ильтимаи мцнасибятляri, щям дя вятяндашларын социал тямината олан конститусион щүгүлларынын реаллашдырылмасы, мцдафияси вя бярпасы цзя мцнасибятляri хцсуси методларla тянзим едян щүгүг нормаларынын мъымусу кими алайыш верилir. Социал тяминат щүгүгүнун цумуи вя йа хцсуси еlm сашясиня аид олмасы мясяляси дя изаш едилir.</p> <p>Социал тяминат щүгүгүнун предметиня дахil олан ильтимаи мцнасибятляrin характеристik яламятляri вя онларын даиряси эюстярилир. Социал тяминat щүгүгүнун предметини социал тяminat системи vasitəsiyla цумуи дахili мяцсулун бюлцшдирцлмаси илия балы йаранан мадди вя проседур-процессуал характеристiki мцряккяб комплекс ильтимаи мцнасибятляr тяшkil еdir. Бурада предметя дахil олан мцнасибятляrin машийяти эюстярилир вя тяцил едилir.</p> <p>Социал тяminat щүгүгүнун методу. Buрада социал тяminat щүгүгүнун методуна алайыш верилir вя ашавыдакы хцсусийятляri тяцил едилir:</p> <p>Социал тяminat щүгүгүнун методлары-</p>		2	2	03.02.15

	<p>нын ашыдағы характерик яламятля-рини әюстярмек олар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Императив-диспозитив тянзиметмянин узлашмасы; 2) Мяркязляшдирилмиш вя локал тянзиметмянин узлашмасы; 3) Бир гайда оларға мәғавиля васи-таси иля тянзим едилмянин йолверилмязлий; 4) Сосиал тәминат щүгүг мәнасибят-ляринин спецификациялар (ясасын дя инсан ирадасында асылы олмайан шадисиялар) ясасында йаранмасынын, дя-ишишмасынин вя хитамынын шартлан-маси; 5) Сосиал тәминат щүгүг мәнасибят-ляри субъектляринин бир-бириңдең мәт-ляг шықылда асылы олмамасы, йяни онла-рын мухтарийяты; 6) Сосиал тәминат щүгүг мәнасибят-ляринин субъекти кими вятындашларын щүгүларынын мәтляг характер даши-масы вя сосиал тәминатын бу вя йа диәр нювциң тягдым етмәли олар органын төвсийя характерлы гәрарлар гәбул етмә-синин йол верилмязлий; 7) Вятындашларын позулмуш щүгүларынын инзибати вя мяшқымя гайдасында мәдағияси, бу заман щүгүлбәрпаеди-ди вя щүгүгмәшдүллашдырыбы санк-сийаларын тягдигат едилмаси. <p>Сосиал тәминат щүгүгунун системи. Сосиал тәминат щүгүгунун системи де-дикдә сосиал тәминат щүгүг нормаларынын бу щүгүг сашаси дахилиндә елми вя мянтиги ъяштадын ясасландырылмыш дәзделеш баша дәзделеш. Щымчинин сосиал тәминат щүгүгунун цумуми вя хүсуси щиссияринә дахил олар институтлар izah edilir.</p> <p>Сосиал тәминат щүгүг елминя онларын аллайыш верилмякля онун предмети, щүгүг елмасы системинде йери вя елми-тядигигат методлары әюстяриллар.</p> <p>Oxu materiallari (kitabin adı, müəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ялиев М.Н. Сосиал тәминат щүгүгү: Дарслык. Бакы: Адилову, 2007, с.69-110 2. Ялиев М.Н. Сосиал тәминат щүгүгү щүгүгүн мәстягил сашаси кими // АМЕА-нын Фялсияғя вя Сийаси-Щүгүгү Тядигигатлар Институтунун елми 		
--	--	--	--

	<p>ясярляри. Елми-нязяри вя иътимаи сийаси журнал, 2006, № 1-2, с. 358-365</p> <p>Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугунун системи / Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гуруъульчунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъмуяси. 16-ъы бурахылыш. Бакы, Адиловлу, 2006, с. 100-102</p> <p>Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугунун методу / Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гуруъульчунун актуал проблемляри . Елми мягаляляр мяъмуяси. 17-ъи бурахылыш. Бакы, Адиловлу, 2007, с. 127-133</p> <p>Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугу вя социал щцгуг: гарышылыглы ялагя вя мцасир баҳышлар//АМЕА-нын Хябярляри. Щуманитар вя иътимаи елмляр серийасы, Бакы, 2006, № 2, с.244-253</p>				
Həftələr	Mövzunun adı və qısa icmali	Müha zirə	Məşğ ələ	Saat	Tarix
	<p>Mövzu № 4. Sosial təminat hüququnun mənbələr</p> <p>Qısa icmali: Сосиал тяминат щцгугу мянбяляринин алайышы верилмякля онларын мцхтилиф ясаслara эюря (субъектляриня, тясир даирясиня, акты гябул едян органа, формасына вя с. эюря) тяснифаты апарылыр</p> <p>Сосиал тяминат щцгугунун мянбяляри дедикдя дювлятин вятындашлara социал тяминат системи цзя пенсийаларын, мцавинятлярин, социал хидмятлярин вя дизяр социал тяминат нювляринин тягдим едилмяси или бальы олан иътимаи мцнасибатляrin тэнзим олунмасына йонялдилмиш ирадясинин ifadə формалары вя цсуллары баша дцшцлцр. Бурada социал тяминат щцгугунун мянбяляринин мцяйян мейарлар баҳымындан тяснифаты апарылмыш, айры-айры мянбяляrin ийерархийасы эюстярилтәklə онларын эениш шякилдя цмуими характеристикасы верилир.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklər):</p> <p>1. Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугу: Дярслик. Бакы: Адиловлу, 2007, с.127-157</p> <p>2. Ялиев М.Н., Ялясэярова Л.Я. Сосиал тяминат щцгугунун мянбяляринин алайышы вя хцсусийятляри // Ганун,</p>		2	2	17.02.15

	<p>Bakı, 1997, №7, с. 16-17</p> <p>3. Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугунун ясас мянбайи кими Азярбайжан Республикасы Конститусийасынын цуми характеристикасы // Ганунчулуг, Бакы, 2007, № 8, с. 15-20</p> <p>4. Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугунун мянбаялири кими бейнялхалг щцгуги актларын цуми характеристикасы // Бейнялхалг щцгут вя интеграсийа проблемляри, Бакы, 2006, № 1 (05), с. 28-31</p> <p>5. Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугунун мянбайи кими локал характеристи актларын хүссүсийятляри//Бакы университетинин хябярляри. Сосиал-сийаси елмляр серийасы, 2007, № 4, с. 24-29</p> <p>6. Садыгов Р.Щ. Сосиал тяминат щагында ганунвериъилийин мяддиялышдирилмаси перспективляри / Кечид дюврцнде Азярбайжан Республикасында дювлят вя щцгут гуруулууунун актуал проблемляри. Елми магалялар мядмуси. 14-ъц бурахылыш, Бакы, Адиловлу, 2006, с. 231-243</p>			
	<p>Mövzu № 6. Sosial siğorta stajı</p> <p>Qisa icmali: Бурада илк нювбядя социал сыртта стажынын алтайышы вя нювляри изаш едилтир.</p> <p>Сыртта стажынын легал алтайышы илк дяфя «Социал сыртта щагында» АР-нын Ганунда тясбит едилшишdir. Щямин ганунун 8-ъи маддяси эюря сыртта олунанын сыртта стажы - сыртта олунанын хейриня мядбури дювлят социал сыртта щагы юдянилян ямяк фялийяти дюврляринин цуми мцддятиdir. «Ямяк пенсийалары щагында» АР Ганунунун 1-ъи маддясиnde ися социал сыртта стажына ямяк пенсийасы щцгугунун мцддяти заманы нязяя алынан иш вя яа диэяр фялийяти дюврляринин (мцвафиг иъра щакимийяти органына мядбури дювлят социал сыртта щаглары юдяни шарты или) вя еляяя дя мцвафиг ганунвериъиликля сыртта стажына дахил едилян диэяр дюврлярин мядмусу кими алтайиш верил-</p>	2	2	03.03.15

	<p>мишдир. Пенсийа ганунвериъилийи сыртта стажына дахил едилян дюврлярин щесабланмасынын ики гайдасыны м҃цай-ян едир: сыртта стажынын ади гайдада щесабланмасы; сыртта стажынын эңзяштли гайдада щесабланмасы.</p> <p>Мяъбури дювляттос социал сыртта щагла-рынын юдянилмаси барядя верилян ся-нядля-дювлят социал сыртта шящадятнамаси или сцбут олунмасы эюстярилмакля онун щцгуги режими изаш едилир.</p> <p>Oxu materialları (kitabin adı, müəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> Ялиев М.Н. Социал тяминат щцгугу: Дарслик. Бакы: Адиловлу, 2007, с.199-221 Ялиев М.Н. Социал сыртта стажынын алтайышы, нювляри вя щесабланмасы гайдасы / Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгут гурзулууъунун актуал проблемляри». Елми мягаляляр мяъмуяси. 20-ъи бурахылыш. Бакы: Адиловлу, 2008, с. 102-110 Зейналлы С.Э. Социал сыртта цзря щцгуг мцнасибятляринин субъектляри вя мяымуну/Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гурзулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъмуяси. Бакы: Адиловлу, 2009, № 01, с.259-265 Зейналлы С.Э. Социал сыртта щцгуг мцнасибятляринин обьектляри/Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гурзулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъмуяси. Бакы: Адиловлу, 2009, № 03, с.149-156 Ялиева П.А. Иъбари тибби сыртта системиндя ислащатларын ясас истигамиятляри/Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гурзулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъмуяси. Бакы: Адиловлу, 2009, № 01, с.259-265 				
	<p>Mövzu № 9. Əlliyyə görə əmək pensiyaları Qisa icmalı: Бурада илк нювбядя ялили-йин алтайышы, онун групплары, сябябляри вя щцгуги ящамийяти эюстяриллар.</p> <p>Ялиллик дедикдя, анаданэялмя, хястялик-дян вя йа хясарятдян доъян ягли вя йа физики гүсурлар нятиъясинде щайат фялий-яти мяшдуудлашан социал йардымга вя мцдафияя ештийаъы олан шяхс баша дцщ-</p>		2	2	17.03.15

	<p>лцр. Ялиллийин дяряъляри (груплары), сябяблари вя мцддяти Азярбайъан Республикасы Назирлар Кабинетинин 1997-ъи ил 19 август тарихли 93 нюмряли гярары или тясдиг едилмиш «Тибби социал експерт комиссийалары щаггында» Ясаснамаяя уйын олараг тибби социал експерт комиссийалары тяряфиндян мцяйян олунур. Тибби социал експерт комиссийасынын анаданэялмя хястялиқдян вя йа хясарятдян доъан ягли вя физики гцсурлар нятиъясиндя фяалийяти мяшдуудлашан, социал йардымга вя мцдафияя ёщтийаы олан шахси експерт мцайинясиндян кечирдикдян сонра гябул етдии ряй ялиллий эюря ямяк пенсийасы щцгуг мцнасибетинин йаранмасы ццн щцгуги факт щесаб олунур. «Тибби социал експерт комиссийалары щаггында» Ясаснамянин 1.5-ъи бяндиня ясасян ися ялиллийин ашашыдақы сябяблари эюстярилир: цумуи хястялик нятиъясиндя ялиллик; ямяк зядаси, пешя хястялийи нятиъясиндя ялиллик; ушаглыгдан ялиллик; Чернобыл АЕС-дя гязанын ляьви или баьлы ялиллик; Чернобыл АЕС-дя щярби хидмятля ялагядар ялиллик; 1990-ъы ил йанвар щадисяляри или ялагядар ялиллик; щярби хидмят дюврц или ялагядар ялиллик; щярби хидмят вязифасини йериня йетирмякля ялагядар ялиллик; щярби ямялийятлар кечирил ян зонада олмагла ялиллик; мцщарабя ялиллийи; Азярбайъан Республикасынын ярази бцтювлцїцн мцдафияси или ялагядар ялиллик.</p> <p>Мцасир пенсийа ганунвериъилий баҳымындан ялиллий эюря ямяк пенсийасына ашашыдақы кими анлайыш верилир: ялиллий эюря ямяк пенсийасы дедикдя ганунла мцяйян едилмиш гайдада яил кими танынан вя ялиллик баш вердийи заман мцвафиг социал съюртта стажына малик олан шахсляря, йаҳуд мцддятындян асылы олмайраг мцяйян хидмяти фялийяти (мясялян, щярби хидмяти) щайата кечиряян шахсляря тяйин едилян айлыг пул юдяниши баша дцшцлцр. Ялиллий эюря ямяк пенсийасынын база щиссясинин мяблъи йаша эюря пенсийанын база щиссясинин мяблъиинин ЫI груп ялилляря 120 фаязи (ЫI груп эюздян ялилляря 200 фаязи), ЫЫI груп ялилляря 100 фаязи, ЫЫЫI груп ялилляря ися 55 фаязи щяъ-</p>		

	<p>миндя мңайяян едилмишdir.</p> <p>Oxu materiallari (kitabin adı, müəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугу: Дярслик. Бакы: Адиловlu, 2007, с.256-267 Ялиев М.Н. Азяrbayjan Республикасында пенсийа тяминаты системинин тяшяккىлц вя инкишаф перспективляри (щцгуги проблемляр). Бакы: Бакы Университети няшрийаты, 2003 Ялиев М.Н. Ялиллийя эюря пенсийалар: мңасир вязийят вя проблемляр // Казус, 2003, № 1, с. 8-14 Щясянзадя С.Б. Азяrbayjan Республикасында ялиллярин сосиал мңдафиясинин щцгуги тянзими. Бакы: Елм, 2006 Щясянзадя С.Б. Ялиллийя эюря ямяк пенсийаларынын щесабланмасы гайдасы/Азяrbayjan Республикасында дювлят вя щцгуг гурбузлууунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъумяси. Бакы: Адиловlu, 2009, № 01, с. 132-138 Щясянзадя С.Б. Ялиллярин сосиал мңдафиясинин щцгуги тянзимлянмясинин тяkmилляшdirlmiasи мясяляляри/Азяrbayjan Республикасында дювлят вя щцгуг гурбузлууунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъумяси. Бакы: Адиловlu, 2009, № 02, с.115-122 Щясянзадя С.Б. Ялиллярин реабилитасийасынын практики аспектляри/Азяrbayjan Республикасында дювлят вя щцгуг гурбузлууунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъумяси. Бакы: Адиловlu, 2009, № 03, с.160-165 			
	<p>Mövzu № 10. Ailə başçısını itirməyə görə ətmək pensiyaları</p> <p>Qisa icmali: Бурада аиля башчысыны итирмийя эюря ямяк пенсийасынын алтайышы, бу пенсийаны алмаг щцгугу олан шахсярин даиряси вя онун тяйин едилмяси шартляри вя мябляи изаш едилir.</p> <p>Мювъуд пенсийа ганунвериъилийи бахымындан ися она ашындақы кими алайыш вермяк олар: аиля башчысыны итирмийя эюря ямяк пенсийасы дедикдя ганунла мңайяян едилмиш гайда вя шартлярلا дювлят сосиал мңдафия фондунун вясантляри щесабына аиля башчысынын юлмяси илия ялагядар олараг онун ющдясинде (ши-</p>	2	2	31.03.15

<p>майясинде) олан ямак габилийяты олмайан аиля ىзвляринин ямак щаггы вя диэяр эялирляринин компенсасийасы мягсядиля тяйин едилян айлыг пул юдяниши баша дцшцлцр. Аиля башчысыны итирмаяя эюря ямак пенсийасынын тяйин едилмаси цзя ىققуг мңнасибятляринин йаранма ясасы олан ىققуги тяркибдя щам аиля башчысынын юزңя, щам дя онун аиля ىзвляриня аид олан фактлары айырмаг лазымдыр. Аиля башчысынын итирилмаси дедикдя онун юлцмц вя йа хябярсиз иткін дцшмаси баша дцшцлцр. Юлцм факты ВВАГ органлары тяряфиндин верилян шящадятнама иля тясдиг олунур вя йа мяшкяя тяряфиндин мңайян едилик. Аиля башчысынын итирилмаси дедикдя няинки онун физики ъящатдян юлцмц, щам дя онун хябярсиз иткін дцшмаси баша дцшцлцр. Аиля башчысыны итирмаяя эюря ямак пенсийасы ىققуг мңнасибятляринин субьекти гисминде бңтювлцкдя аиля чыхыш едир. Щамин ганунун 14-ъц маддясиня эюря вяфат етмиш вя йа щялак олмуш аиля башчысынын ющдясинде олан (вяфат едяни там тяминатында олан вя йа ондан юзляринин йашайышы ццн дайими вя ясас вясайт мянбайи кими күмәк алар) ашайыдакы аиля ىзвляринин аиля башчысыны итирмаяя эюря ямак пенсийасы ىققугу вардыр: вяфат етмиш вя йа щялак олмуш шахслярин ювладлары: 18 йашына чатмамыш; 18 йашына чатанадяк Ы вя йа ЫЫ груп ялил олмуш 18 йашдан йухары; тяцсил мңяссисяляринин яйани шюбясинде тяцсил алар, лакин ян чоху 23 йашына чатанадяк; ата, ана, яр (арвад) пенсийа йашына чатмышдырса, йахуд Ы вя йа ЫЫ груп ялилдерсе; йашындан вя ямак габилийятиндин асылы олмайраг валидейнлярдин бири вя йа яр (арвад), йахуд баба, няня, гардаш, бабы вяфат етмиш вя йа щялак олмуш аиля башчысынын 8 йашына чатмамыш ушагларына, гардашларына, баъыларына, нявяляриня бахырса вя ишлямирсе.</p> <p>Oxu materiallari (kitabin adı, müəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ялиев М.Н. Сосиал тяминат ىققугу: Дярслик. Бакы: Адилольу, 2007, с.268-278 2.Гасымов А.М., Ялиев М.Н. Азярбайъан Республикасынын пенсийа ىققугу. Дярс 			
---	--	--	--

	<p>вясайти. Бакы: Диэста, 2001</p> <p>3. Ялиев М.Н. Азярбайъан Республикасында пенсийа тяминаты системинин тяшяккىлц вя инкишаф перспективляри (щүгүгү проблемляр). Бакы: Бакы Университети няшрийаты, 2003</p> <p>4. Ялиев М.Н. Аиля башчысыны итирмаяя эюря пенсийаларын бязи мясяляляри // «Эендер мядянийити» мягаляляр топлусу, Бакы: Адилову, 2003, с. 305-312</p> <p>5. Кяримов Д.Ф. Аиля башчысыны итирмаяя эюря ямяк пенсийалары. Бакы: Тякнур, 2009</p>			
	<p>Mövzu № 11. Әтөк pensiyalarının təyin edilməsi, hesablanması və ödənilməsi qaydasi</p> <p>Qısa icmali: Ямяк пенсийаларынын тяйин едилмяси гайдасы, онун тяйин едян органын статусу вя сянядлярин сийашысы ачыгланыр.</p> <p>Ямяк пенсийаларынын щесабланмасы гайдасы база, сывортя вя йыбым щиссяляриня бүлцнмякля изаш едилер. Ямяк пенсийаларынын юдянилмяси гайдалары ися цумуми вя хцуси гайдалара бүлцнмякля изаш едилер.</p> <p>Oxu materialları (kitabin adı, müəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <p>1. Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щүгүгү: Дярслик. Бакы: Адилову, 2007, с.279-311 Гасымов А.М., Ялиев М.Н. Азярбайъан Республикасынын пенсийа щүгүгү. Дярс вясайти. Бакы: Диэста, 2001 Ялиев М. Н. Йаша эюря пенсийалар: мцасир вязийити, щүгүгү проблемляри, инкишаф перспективляри. Бакы: Бакы Университети няшрийаты, 2003 Ялиев М.Н. «Дювлят гуллугчуларынын пенсийа тяминаты щагтында» Азярбайъан Республикасы Ганунунун Комментарийасы. Бакы: Бакы Университети няшрийаты, 2005</p>	2	2	14.04.15
	<p>Mövzu № 12. Sosial müavinətlər</p> <p>Qısa icmali: Бурада социал мцавинятлярин алтайышы верилир, онларын тяснифаты апарылыр вя щяр биринин мябляйинин мцяйян едилмяси методлары эюстярилир. «Социал мцавинятляр щагтында» АР Ганунунда илк дяфя олараг социал мцавиняты легал алтайыш верил-</p>	2	2	28.04.15

	<p>мишдир. Щымин ганунун 1-ыи маддясия эюря социал мцавинятляр дедикдя ганунла мцыйян едилмиш гайдада айры-айры категорийа шахсляря социал йардым эюстярилмаси мягсядиля айлыг вя йа бирдяфялик юдянилян пул вясаити баша дцшцлцр. Социал мцавинятляри мягсядиня эюря, юдянилма мцддятиня эюря, социал мцавинятляри алан вятындашларын категорийаларына эюря тяйинатына вя ящамийятынья эюря, малийяляшдирмая мянбяляриня эюря тяснифляшдирлир. Социал мцавинятлярин ашабыдакы нювляри фяргляндирлир: ямяк габилийятынин мцвяггяти итирилмасия эюря мцавинят; ишсизлик мцавиняти, дювлят гуллугчуларына юмцрлцк мцавинят, йаша, ялиллийя (16 йашадяк ялил ушаглара) вя аиля башчысынын итирилмасия эюря мцавинятляр, бязи категорийа шахсляря коммунал, няглийат вя диэр хидмятляря эюря мцавинят, щамилялийя вя дөуша, ушавын анадан олмасына вя ушавын цч йашы тамам оланадяк она гуллуг етмийя эюря верилян мцавинят, бязи категорийа шахслярин 16 йашадяк (цумутяшсил мцяссисияляринде яйани тяшсил аланлар ццн 18 йашадяк) ушагларына вя бир йашынадяк ушавы олан азтаминатлы аиляляря верилян мцавинят, валидейнлярини итириши вя валидейн щимайясинде мяшрум олмуш ушагларын гяйумларына (щимайчиляриня) мцавинят, радиасийа гязасынын ляявинде иштирак етмиш вя щымин гяза нятиясинде зяяр чякяярк ялил олмуш шахсляря шяр ил мцалия ццн мцавинят, дяфн ццн мцавинят, юлцмя сябяб олан поставксинал фясадлара эюря мцавинят, ъеза çëkmädën azad edilmiş şexslərə verilən müavinət, insan alverindən zərər çëkmış şexslərə verilən müavinət.</p> <p>Ямяк габилийятынин мцвяггяти итирилмасия эюря мцавинят дедикдя ямяк функцийасыны вя йа диэр фяалийяти сящеятин гыса мцддятя позулмасы илия ялагядар олараг йериня йетирмяк мцмкцн олмадыгда, ямяк щаггына вя йа диэр эялия мцтянасиб олараг юдянилян юдяниш баша дцшцлцр. Ямяк габилийятынин мцвяггяти итирилмасия эюря мцавинят ямяк мцгавиляси бальайан вя бунунла балы хейриня мяйбури дювлят социал сы-</p>		

	<p>ьорта фялийяти щяйата кечириян шяхсляря юдянилир. Бу мцавинят хейриня социал съьорта фялийяти щяйата кечирилмиш ишляйян вятындашларын дияр категорийаларына да ейни ясасларла тяйин олунур. Ямяк габилийятинин мцвяггяти итирилмасина эюря мцавинят, ямяк габилийятинин итирилдий биринъи эңдян башлайраг саъланадяк вя йа тиббисоциал эксперт комиссийасы (ТСЕК) тяряфиндян ялиллик мцыйян едилянядяк, лакин ганунвериъиликдя мцыйян едилемиш мцддятдян чох олмайан дювр ццн Азяrbайъан Республикасы Назирляр Кабинетинин «Хястялик вярягяляринин верилмаси вя мцалиъя-саъламлыг мягсядляриня юдянишлярин тяйин едилемаси вя верилмаси гайдаларынын тясдиги щагында» 8 январ 1993-ъц ил тарихли 9 №-ли гярапы илия мцыйян едилемиш гайдада верилмиш хястялик вярягясина (ямяк габилийятини итирмяк вярягяси) ясасян тяйин едилир. Ишсизлик мцавинятинин щесабланмасы вя юдянилмаси гайдалары Азяrbайъан Республикасы Назирляр Кабинетинин 2002-ъи ил 22 январ тарихли 12 сайлы гярапы илия тясдиг едилемиш “Ишсизлик мцавинятинин щесабланмасы вя юдянилмаси гайдалары” илия мцыйян олунур. Мцавинят 1 ил ярзинде 180 эңдян (26 тягвим щяфтяси) чох олмайан мцддятдя юдянилир. Мцавинят алан вятындаш айда 1 дяфя мяшъуллуг хидмияти органында гейдийятдан кечмиялидир. Мцавинят тяйин олунмуш 1 ил битдикдян сонра вятындаш мцнасиб ишля тямин олунмайбса, онда онун тякрабарян мцавинят алмаг щцгугу йараныр. Бу заман ишсизлик мцавиняти тясдиг олунмуш мцавинятин минимум мябляйнде мцыйян олунур.</p> <p>Ямяк пенсийасы щцгугу газанмайан дювлят гуллугчуларынын юмцрлцк мцавинят алмаг щцгугу ашыыдакы шартляр олдугда йараныр: дювлят гуллугчусунун пенсийа йашына чатмасы вя йа ялиллий эюря ишдян чыхмасы; дювлят гуллуъунда хидмят илляринин минимум щяддиня (5 ил) малик олмамасы. Бу мцавинятин мигдары ися «Пенсийа йашына чатмасына вя йа ялиллийиня эюря кюнцллц ишдян чыхмыш вя дювлят гуллуъунда хидмят илля-</p>		

	<p>ринин минимум щяддина малик олмайан дювлят гуллугчуларына тайин едилян юмцрлцк мцавинятын мигдары щаггында» Азярбайъан Республикасы Президентинин 22 октыйабр 2003-ъц ил тарихли фурманына ясасын дювлят гуллугчусунун ахырынъы ясас вязифяси цзря дювлят меваъибинин 15 фазини ташкил едир.</p> <p>«Сосиал мцавинятын щаггында» ганун йаша эюря мцавиняты сосиал мцавинятын бир нювц кими тясбит етмишdir. Щямин ганунун 7-ъи маддясиня ясасын йаша эюря мцавинят ямяк габилийяти олмайан шахсляря ямяк пенсийасы щцгугу олмадыгда вя ишлямядикдя тайин едилir. Йаша эюря мцавинятын тайин едилмаси ццн кишилар 67 йаша, гадынлар ися 62 йаша чатмалыдырлар.</p> <p>Бу мцавинятын 2006-ъы ил йанвар айынын 1-дяк ялиллий эюря сосиал пенсийа кими тягдим едилмишdir. Щямин тарихдян етибарян ися, «Сосиал мцавинятын щаггында» АР Ганунуна ясасын сосиал мцавинятын бир нювц кими тясбит едилмиш ялиллий эюря (16 йашадяк ялил ушаглар да дахил олмагла) сосиал мцавинят щямин ганунун 7-ъи маддясиня эюря ямяк габилийяти олмайан ялил шахсин ямяк пенсийасы щцгугу олмадыгда тайин едилir. Ялиллий эюря мцавинят тибби сосиал експерт комиссийасы тяряфиндян мцяйян едилмиш ялиллик мцддятиня тайин едилir. Ялиллий эюря ямяк пенсийаларындан фяргли олараг ялиллий эюря сосиал мцавинятын мябляни мцяйян едилляркян ялиллийин сябяби щцгуги ящимийят кясб едир.</p> <p>«Сосиал мцавинятын щаггында» АР Ганунунда сосиал мцавинятын нювц кими тясбит едилян аиля башчысыны итирмаяя эюря мцавинятын тайин едилмаси шартляри дя мцяйян едилмишdir. Щямин шартляря ашаыдақылар аидdir: ямяк габилийяти олмайан шахсин ямяк пенсийасы щцгугунун олмамасы; йашындан вя ямяк габилийятиндян асылы олмайраг валидейнлярдян, гардаш, баъы, баба вя нянялардян бири вяфат етмиш шахсин 8 йашынадяк ушагларына бахмасы вя ишлямияси.</p> <p style="text-align: right;">Азярбайъан Республикасы Ямяк Мя-</p>		

	<p>ъяллясинин 125-ъи маддясиня эюря щамилялик вя дөйума эюря юдяниши мязунийятляр ашыыдакы мцддятлярдя верилир: щамилялик дюврцнде вя дөйумдан сонракы дювр ццн ишляйян гадынлара 126 тягвим эцнц мцддятинде (дөйумдан яввял 70 тягвим эцнц вя дөйумдан сонра 56 тягвим эцнц); дөйум чатин олдугда, ики вя йа даща артыг ушаг дөйулдугда 140 тягвим эцнц мцддятинде (дөйумдан яввял 70 тягвим эцнц вя дөйумдан сонра 70 тягвим эцнц). Мцавинят бцтцн щалларда ямяк щаггынын (газанъын) 100 %-и мигдарында щесабланыр вя мцраият мцддяти мяшдудлашдырылмадан юдянилир.</p> <p>Ушашын анадан олмасына эюря бирдяфялик мцавинят валидейнляринин социал вязийятинде асылы олмайраг щяр бир дөйулан ушаша эюря юдянилян социал мцавинятлярдяни биридир. Бу мцавиняти щям ишляйян, щям дя ишлямайян вятындашлар ала билярляр.</p> <p>Ушашын цч йашы тамам оланадяк она гуллуг едилмасына эюря щаггы гисмян юдянилян мязунийят гадына щамилялия вя дөйуша эюря мязунийятин баша чатдыры эцнцн сонракы эцнцнде башлайраг тягдим олунур. Бу заман щямин мязунийят гадына онун арзусуна эюря там вя йа щисся-щисся тягдим олунада биляр.</p> <p>Oxu materiallari (kitabin adı, tüəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ялиев М.Н. Социал тяминат щцгугу: Дярслик. Бакы: Адилольу, 2007, с.367-389 2. Ялиев М.Н. Мцавинятлярин онлайнайшы, тяснифаты вя онун мябляйинин мцяйян едилмаси методлары / Кечид дюврцнде Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гурулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мъмумяси. 10-ъи бурахылыш. Бакы: Сяда, 2004, с. 96 -101 3. Ялиев М.Н. Ишсизлик мцавинаты / Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гурулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мъмумяси. 8-ъи бурахылыш. Бакы: Адилольу, 2004. с. 108-113 4. Ялиев М.Н. Ямяк габилийятини мцвяггети итирмаяй эюря мцавинят/Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гурулууъунун актуал 		

	<p>проблемляри. Елми мягаляляр мъймуси. 11-ъи бурахылыш. Бакы: Адиловлу, 2005. с. 104-111</p> <p>5.Ялиев М.Н., Миршидов Р.И. «Сосиал мәсавииятлар щаггында» Азярбайжан Республикасы Ганунунун елми вя практики комментарийасы. Бакы: Илай, 2008</p> <p>6.Миршидов Р.И. «Сосиал мәсавииятлар щаггында» Азярбайжан Республикасы Ганунунун елми вя практики комментарийасы. Бакы: Илай, 2012</p>			
	<p>Mövzu № 13. Sosial xidmətlər və dövlət sosial yardımı</p> <p>Qisa icmali: Бурада илк нювбядя социал хидмият анлайышы верилир, онун принципияри эюстярилмякля машийяти ачыгланыр və subyektlərinin щегуги вязийяти эюстярилир. Социал хидмият-чятын щаяти вязийятдя (социал шяraitdя) олан шахслярин социал хидмият олан тяляbatлaryнын юдянилмаси мягсядиля онлара мцлкийят нювцндян вя тяشكлати-щегуги формасындан асылы олмайараг социал хидмият мцяссисяляринде вя евдя гуллуг, иашяни тяшкили, тибби, социал, психологи, щегуги вя дизяр йардымларын эюстярилмясина, щабеля онларын социал адаптасийя вя реабилитасийасына (физики вя мяневи эцъцн бярпа едилмясина) наил олунмасына йюньялмиш фялийятдир. Социал хидмиятин принципияриня дахилдир: цнванлылыг, мцмкцнлцк, кюнцллцлцк, щуманизм, мягфилик, профилактик йюнцмлц олмасы принципи. Социал хидмият дайр ганунвериъилик социал хидмиятин ашыдақы формаларыны фяргляндир: евдя социал хидмият, йарымстасионар социал хидмият стасионар социал хидмият, фярди гайдада пешякар социал хидмият, социал-мяслящяят йардымы. Ялиллярин реабилитасийасы, тяшсили вя мяшүуллунун тямини. Протез-ортопедик йардым вя ялиллярин няглийят васитялири илия тямин едилмаси. Социал йардымын анла-йышы верилир, йашайыш минимуму социал йардымын башлыға шярти кими изаш олунур вя социал йардымын тягин олунмасы вя верилмаси гайдасы эюстярилир.</p> <p>Социал йардымла бальы</p>	1	1	05.05.15

<p>мңнасибеттіләри тәнзим едән «Цнванлы дөвләтті социал йардымы шағында» Азярбайжан Республикасынын 21 октябр 2005-ші ил тарихи Ганунунун 1 –ші маддесіндегі цнванлы дөвләтті социал йардымына азтәминатты аиляларға дөвләтті тәрәфиндең эюстәрилән пул йардымы кими алтайш верилмишdir. Азярбайжан Республикасында дөвләтті социал йардымынын ясас формасы кими пул юдемаси шаклиндең тәгдим едилян цнванлы дөвләтті социал йардымы чыхыш едір. Бу йардымын тәгдим едилмәсінин ясаслары «Цнванлы дөвләтті социал йардымы шағында» Ганунла мәжайян едилмиш вя бу йардым нювц азтәминатты аилялар үчүн нязардя тутулмушdур. Шәмисин Ганунда азтәминатты аиля орта айлыг эялири онлардан асылы олмайан сябябләрдяң (аиля цзвляринин ямжық габилийятсиз олмасы, аилянин ямжық габилийятли цзвцнцн ящалинин мяшүуллую мәркәзләрдяң ишсиз кими гейдә алынмасы, вяфат етмасы, мәшкәмә тәрәфиндең иткін дәшмеш вя йаҳуд юлмеш шесеб едилмасы, азадлыгдан мәшрум едилмасы, аиля цзвцнцн олдуу йерин мәлум олмамасы вя с.) шәр бир аиля цзвц үчүн ештийаң мәйарынын мәймусундан ашабы олан азтәминатты аилялар маликдирләр. Ештийаң мәйарына исә шәмисин Ганунда ящалинин ясас социал-демографик групplары цзяя йашайш минимумундан асылы олараг, цнванлы дөвләтті социал йардымынын тәйин едилмаси мәгседиля дөвләтті бцдъаси или бирэя шәр ил үчүн тәсдиг олунан шәдд кими легал алтайш верилмишdir. Аилянин орта айлыг эялири аилянин эялиринин орта айлыг эюстәрийисидir.</p> <p>Тягацдляр Ганунвериъилик мәжайян едилмиш гайдада айры-айры категория шахсият социал йардым эюстәрилмаси мәгседиля дөвләтті тәрәфиндең юденилән пул вясатидir. Мәсисир дөврдя тягацдлярин ашабыдақы нювлярини фяргляндирмәк олар:</p> <p>а) тялябя вя шаэирдлярға верилян тягацдляр;</p>			
---	--	--	--

<p>б) фярди тягацдляр; ь) фяхри адлара эюря верилян тягацдляр; ч) Азярбайъанын Милли Гяшрятанларына верилян тягацдляр; д) шящид аиляляри ццн верилян тягацдлар.</p> <p>Oxu materiallari (kitabin adı, müəlliflər və lazimi səhifələr göstərilməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> Ялиев М.Н. Сосиал тяминат щцгугу: Дярслик. Бакы: Адилоълу, 2007, с.390-408 Ялиев М.Н. Сосиал хидмятин алтайышы вя принсипляри/Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гуруулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъмуяси. 12-ъи бурахылыш. Бакы: Адилоълу, 2005, с. 158-162 Ялиев М.Н. Сосиал хидмятин дювлятин сосиал функсийасы или гаршылыглы ялагяси/Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гуруулууъунун актуал проблемляри. Елми мягаляляр мяъмуяси. Бакы: Адилоълу, 2009, № 02, с.96-102 Ялиев А.Я., Ялиев И.А., Гасымов Н.Я. Азярбайъанда базар мцнасибятляри шяraitинде ящалинин сосиал проблемляри. Бакы, 1998, с. 89-109 Ялиев М.Н. Вятындашларын лайигли щяят сявиийясина олан щцгугунун бязи мясяляляри // Щцгуг+Эянълик, Бакы, 2003, № 1, с. 15-19 Ялиев М.Н. Йохсуллуг проблеминин щяллинде сосиал тяминат щцгугунун ролу / Азярбайъан МЕА Фялсяфя вя Сийаси-Щцгуги Тядгигатлар Институтунун 60 иллийи вя ЙУНЕСКО-нун «Цмумдцний Фялсяфя Эцнц»ня щяср олунмуш Елми Конфрансын Материаллары. Бакы, 2005, с. 294-315 Ялиев М.Н. Йохсуллуг проблеминин сосиал тяминат щцгугу нормаларында щялли / Кечид дюврцнде Азярбайъан Республикасында дювлят вя щцгуг гуруулууъунун актуал проблемляри». Елми мягаляляр мяъмуяси. 14-ъи бурахылыш. Бакы: Адилоълу, 2006, с. 81-88 Ялиев М.Н. Сосиал хидмят сосиал тяминат щцгугунун институту кими. Дярс вясанти. Бакы: Тякнур, 2008 Щаыйева М.А. Сосиал хидмятин дювлятин сосиал фялийяти или нисбети 			
--	--	--	--

	/ Азярбайъан Республикасында дювлят вя щыгуг гуруулууунун актуал проблем-ляри. Елми мягаляляр мъймуси. 16-ъы бу-рахылыш. Бакы, 2006, с. 184-188				
--	---	--	--	--	--

VI. İmtahanın keçirilməsi forması -yazılı, şifahi, dialoq və ya test.

VII. Semestr ərzində qiymətləndirmə və bal bölgüsü:

Balların maksimum miqdarı – 100 bal.

A) *Semestr ərzində toplanan maksimum bal – 50 (imtahana kecid bal – 17)*

Dərsə davamiyətə görə	10 bal
Tələbələrin sərbəst işinə (referat, prezентasiya, tədqiqat işi və s.) görə Qeyd: Plagiat halları qəti qadağandır! Sərbəst işlə əlaqədar bütün tapşırıqların qısa təsviri, təqdim olunma şərtləri, vaxtı və qiymətləndirmə üsulu dəqiq göstərilir.	10 bal
Seminar (məşğələ) və ya laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə (eyni fəndən həm seminar (məşğələ), həm də laboratoriya dərsləri nəzərdə tutulduğu halda onların hər birinə 10 bal ayrılır).	20 bal
Kurs işinin hazırlanmasına və müdafiəsinə görə (fənn üzrə kurs işi (layihəsi) nəzərdə tutulmayıbsa, ona ayrılan 10 bal seminar (məşğələ) və ya laboratoriya dərslərinə əlavə olunur).	10 bal

B) *Semestr imtahani nəticəsinə görə - maksimum 50 bal*

Hər bilet də – 5 sual, hər suala – 10 bal verilir

Qeyd: Tələbənin imtahandan topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.

C) *Semestr nəticəsinə görə qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədər toplanan ballar əsasında):*

91 – 100 bal	əla	A
81 – 90 bal	çox yaxşı	B
71 – 80 bal	yaxşı	C
61 – 70 bal	kafi	D
51 – 60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

Müəllim: проф. Əliyev Mayis Nəbi oğlu

İmza: _____

Tarix: 09.01.2015